

Paonori Corintoquë ya'huëpisopita ninshitaantarinso'

Imapisopita yonquiaton, nanan a'patérinso'

¹ Ca Paonoco ninshitantaranguëma'. ¿Noya canpitanta' ya'huarama'? Noya canta' ya'huarahuë. Yosë nohuanton, Quisocristo acorinco nanamëen a'china'huaso marë'. Iya Timotioro'co nanan a'pataranquëma'. Corintoquë ya'huëramasopita ninshitaranguëma'. Yosë nohuanton, canpitanta' huëntonënquë ya'conama'. Acaya parti nisha nisha ninanoro'saquë imaramasopita yonquiatënquëma', ninshitaranguëma'. ² Inaora nohuanton, Tata Yosë catahuainquëma'. Asanocancainquëma'. Sinioro Quisocristonta' inachachin catahuainquëma'.

Paono parisitapondahuë', Yosëri achinican-caninso'

³ —Ma noyacha Tata Yosëso paya. Sinioro Quisocristo pa'pin inaso'. Na'con nosororinpoa' ni'ton, catahuarinpoa' chiníquën cancantahuaso'. Nani tahuëri inasáchin achinicancaninpoa'.

⁴ Ma'sona téranta' onpohuatëhua', ina catahuarinpoa' noya cancantacaso marë'. Achinicancaninpoa' ni'ton, canpoanta' nanitarhua' a'napita catahuacaso'. Inapitanta' ma'sha onpohuachina', achinicancanarihua'. Yosë catahuarinpoaso pochachin

inapitanta' catahuarihua'.   5 Quisocristo imarëhuaso marë' a'napita aparisitérinënpoa'. Aparisitohuachinënpoara, Quisocristo chachin achinicancaninpoa'. Na'con na'con aparisito-huachinënpoa', na'con na'con catahuarinpoa' noya cancantacaso marë'. 6 Canpitanta' Yosë nohuitacamaso marë' a'chintérainquëma'. Ina marë' aparisitérinacoi. Parisitapiraihuë', Yosë achinicancanincoi ahuanta'huaiso marë'. Yosë catahuarinquëma' canpitanta', ténai. Parisitopiramahuë' achinicancanarinquëma' quiya pochachin ahuantamaso marë'. 7 Canpitanta' aparisitohuachinënquëma', Yosë catahuarinquëma' chiníquën cancantacamaso marë'. Napoaton co Yosë a'poaramahuë'. Chiníquën cancantatoma', imamiatarama', ténai. Ina marë' noya cancantërai.

8 Parisitéraiso' sha'huichinquëma', canpitanta' nitotoco'. Asiaquë ya'huasocoi, na'con ma'sha on-potérinacoi. Co ahuantochináchinhue' cancantërai: 9 "Chiminapoi nimara," topiraihuë', co chiminaihuë'. Yosë nohuanton, ma'sha onporai ina na'con na'con yonquica'huaiso marë'. Napoaton "Quiyaora nanitërai," co ténaihuë'. "Catahuacoi Sinioro, co quiyaso' nanitëraihië'," itërai. Yoséíchin ya'ipi nanitaparin. Chiminpisopitanta' anan-pitaantarin, ténai. 10 Pi'pishachin shichiminpirai-hue', Yosë na'con catahuarincoi ni'ton, cha'ërai. Nani tahuëri ni'sárincoi. "Co onporonta' naniantarincihuë'. A'na tahuëri parisitaantapi- raihuë', nicha'ësarincroi," ta'toi noya cancantërai. 11 Canpitanta' quiya marë' chiníquën Yosë non-toco' catahuaincoi. Na'anquëma' quiya marë' Yosë

nontohuatama', Yosë catahuarincoi. Ina quëran canpitanta' noya cancantarama'. "Ma noyacha Yosëri catahuarin paya," ta'toma', "Yosparinquën Sinioro," tosarama'.

Paono Corintoquëyapa'ninso'

12 Yosë ni'sárincoi ni'ton, no'tequën sha'huitarainquëma'. Co pi'pian téranta' nonpintérainquëmahuë'. Noyápiachin cancantatoi, ya'ipi parti a'chinai. Co quiyaora yonquinéhuë'i quëran a'chintérainquëmahuë'. Yosë inaora nohuanton, catahuarincoi ni'ton, noya ninai. Ina marë' noya cancantërai. 13 No'tequënáchin ninshitérainquëma'. Co nisha nisha yonquiraihuë'. Co yanopintérainquëmahuë'. Iso quirica nontohuatama', yonquiraiso chachin nitotarama'. Oshaquëran ya'ipi nitotarama huachi, ténahuë. 14 Ipora noyamiachin nitotërama'. Sinioro Quisoso o'mantacaso' tahuëri nanihuachin, noya cancantatoi, noya ni'sarainquëma'. Naporo tahuëri canpitanta' noya ni'saramacoi, ténai. "Paono noya a'chintérincoi ni'ton, imarai," tosarama'. Ina yonquicamaso' nohuantërai.

15-16 "Noya ni'sarinaco," ta'to, i'hua nicaponquëma' yapa'pirahuë'. Masitonía parti pa'pato, nira'inquëma'. Ina quëran o'mantahuato, nirimanta'inquëma', topirahuë'. Inaporahuë naporini, campita catahuaitomacohuë' Cotia parti pacahuaso'. Catoro' ni'nanquëma' naporini, noya noya cancanchitomahuë', ténahuë yonquiato. Napopirahuë', co pa'nahuë'. 17 Napoaton: "Paono nisha nisha yonquirin,"

¿topiramahuë' ti? Co nisha nisha yonquirahuë'. A'naquënso' ma'sona téranta' sha'huipirinhue', co tēhuēnchachin naporinhue'. Co caso' ina pochin cancantérahuë'. ¹⁸ Yosë ni'sárinco no'tequén nontéranquëma'. Yosë no'tequénáchin nonin ni'ton, canta' co nonpintéranquémahuë'. Co nisha nisha nonahuë'. ¹⁹ Iráca Siripano, Timotio, ca, caracoi a'chintérainquëma'. Quisocristo nanamën a'chintérainquëma'. Inaso' Yosë hui'nin chachin. Co onporonta' nonpintérinfoahuë'. No'tequén nontérinfoa'. ²⁰ Ya'ipi Yosë sha'huitérinfoaso' Quisocristo acotarinfoa'. Napoaton "Quisocristoso' no'tequén nonaton, catahuarinfoa'. Ma noyacha Yosëso paya," tēnëhua'. ²¹ Yosë chachin huéntetonënqué aya'coninfoa' Quisocristo imacaso marë'. Huayonatonpoa', acorinfoa' piyapinënpita nicacaso marë'. ²² Hui'nin pochin nicatonpoa', sichoqué marca acorëso pochin Ispirito Santo aya'coancantérinfoa'. Hua'yanën chachin aya'coancantérinfoa' ni'ton, anitotérinfoa'. "Ya'ipi sha'huitérinfoaso' chachin quëtarinfoa!", tēnëhua'.

²³ Ya'ipi yonquirahuëso' Yosë nitotérin. Ina ni'sárinco ni'ton, no'tequén nontaranquëma'. Co nohuantérahuë' canpitataquë chiníquén pënëna'huanquëmaso'. Napoaton co i'huá ni'conanquémahuë'. Naporo' pa'nahuë naporini, co noyahue' ninamaso marë' chiníquén pënëna'huanquëmaso' ya'huë'itonhuë'. ²⁴ Co quiyasó' hua'an pochin chiníquén pënëntérainhuë'. Sanoanan quëran pënënainquëma'. Yosë nanamën noya natërama'. Yacatahuarainquëma' noya cancantacamaso marë'.

2

¹ I'huá nicaponquëma' yapantapi-rahuë', co pa'nahuë'. Pa'nahuë naporini, asëchitënquëmahuë'. ² Chiníquën pënënpatënquëma', sëtarama'. Co nohuantërahuë' asëta'huanquëmaso'. Canpita sëtohuatama', co huachi nanitaramahuë' acapacancanamacoso', tënahuë yonquiato. ³ Napoaton i'huá ninshitëranquëma' pënëna'huanquëmaso marë'. Ina quëran canpitataquë pa'pato, co sëtarahuë'. Noya imaantahuatama', noya cancantarahuë. Noya cancantohuato, canpitanta' noya cancantarama', tënahuë. ⁴ Chiníquën sëtato, i'huá ninshitëranquëma'. "Co yanatérinacohuë", ta'to, sëtërahuë. Na'nëchináchin cancantërahuë. Co nohuantërahuë' chiníquën asëta'huanquëmaso'. Co no'uiranquëmahuë'. Na'con nosororanquëma'. Ina nitotacamaso marë' ninshitëranquëma'.

Nanan anoyatacao'yahuërinso'

⁵ I'huá a'nara' co noyahuë' nininso marë' sëtërahuë. Co casáchin sëtërahuë'. Canpitanta' pancamiachin sëtërama'. Nipirinhuë', co nohuantërahuë' nanan apancatacaso' ni'ton, napotëranquëma'. ⁶ Tëhuëna'pi nani ana'intërama'. Na'anquëma' ana'intërama' ni'ton, co noyahuë' nininso marë' inanta' sétarin. Co huachi aquëtë' ana'intacaso' ya'huërinhuë'. ⁷ Iporaso' nanan anoyatoco'. Noya nontaantaco' chiníquën cancanchin. Iporahuanta' sétarin. Napoaton catahuaco' ama aquëtë' sëchinohuë', sëtori ya'coancantohuachin. ⁸ Niyontonahuatoma', noya nontoco'. "Nosoroatënquëen iyasha

nanan anoyatarainquën," itoco'. Ina quëran tēhuëñchachin nosoroatoma', noya nontaantaco'.⁹ Napoaton i'hua ninshitéranguëma'. "Ya'ipi natëarinaco," ta'to, pënënanquëma'. Tënia'huanquëmaso marë' ninshitéranguëma'.¹⁰ Nanan anoyatohuatama', canta' nanan anoyatérahuë pochin cancantarahuë. Canpita yonquiaténquëma', nanan anoyatérahuë. "Quisocristo nani tahuëri ni'sarinfoa'" ta'to, cancanéhuë quëran huarë' nanan anoyatérahuë.¹¹ Co nanan anoyatohuatéhuahuë', Satanasë minsëarinpoa'. Inaso' nisha nisha yanonpintérinfoaso' nitotérëhua'.

Troasëquë Paono na'con yonquirinso'

¹² I'hua Troasëquë pa'nahuë Quisocristo nanamën a'china'huaso marë'. Yosë nohuanton, na'a piyapi'sa' nohuantopi ni'ton, a'chintérahuë.¹³ Napoaponahuë', i'hua chachin iya Tito canpitataquë a'papirahuë'. Co huënantarinhuë ni'ton, co sano cancantérahuë'. "¿Onpoatoncha co iyasha huëntarinhuë nicaya?" ta'to, piyapi'sa' noyasha nontahuato, Masítoniaquë pa'nahuë.

Quisocristo catahuarinfoa' minsëtacaso'

¹⁴ Ma noyacha Tata Yosëso paya, ténëhua'. Quisocristo imarëhua' ni'ton, nani tahuëri ina catahuarinfoa' inimiconënpoapita minsëcaso'. Inapitaso' co nohuantopihuë' Quisocristo nanamën a'china'huaiso'. Co nohuantopirinahuë', nisha nisha parti paatoi, nanamën a'chinárai. Pimóton hua'sai' pimoanahuaninso pochin Quisocristo nanamën nahuinarin. A'chintatoi, na'a piyapi'sa' anitotérai.¹⁵ Quisocristoso' pimóchin

ninins' a'përahuaton, Yosë chinotërin. Ina pimoanahuaninso pochin ya'ipi parti nanamëen a'chinai. A'chinpatëira, Yosëri nohuantérinsopita noya natanpi ni'ton, nicha'ësarín. Co nohuantérinsopitahuënta' natanpirinahuë', topinan quëran natanpi ni'ton, parisitopiquë pa'sapi. ¹⁶ Inapitaso' chimipi anarinso pochin nicatonacoí, co natëtopihuë' ni'ton, chiminpachina', parisitomiatapi. Natëpisopitaso nimirinhuë' pimóchin imérëso pochin nicatonacoí, cha'ësahuatona', nanopimiatapi. ¿Incarita' nanitërin ina pochin noya a'chinacaso'? Co insonta' nanitérinhuë' inaora a'chinacaso', ténahuë. ¹⁷ A'naquën nonpinatona', inahuara canacaiso marë' a'chinapi. "Yosë nanamëen a'chintérainquëma'" topirinahuë', co no'tëquën a'chinpihuë'. Quiyaso nimirinhuë' no'tëquën sha'huitérainquëma'. Yosë a'parincoí ni'ton, ina nanansáchin a'chinarai. Yosë ni'sárincoí ni'ton, Quisocristoíchin natëarai.

3

Nasha quëran anoyatérinso'

¹ "Ina pochin nonpatama', naquëranchin a'napita nocanarama'", ¿itëramacoí ti? Co insonta' nocanaihuë'. A'naquënso' carta a'napitari ninshitérinso' a'notérainquëma' nohuitacaso marë'. "Iso quëmapiso' noya. A'chintohuachinquëma', noya natanco'", ténin quiricaquë. Inanpi quirica co ma'parainquëmahuë'. Co ina pochin nohuitérainhuë'. Nani noyá nohuitéraramacoí. ² Canpitaso' cartanéhuëi pochin ninama', cancanéhuëiquë Quisocristori ninshitérinso'.

Nanamëñ chachin a'chintohuatëinquëmara, noya imarama'. Ya'ipi piyapi'sa' ni'ninënquëma'. "Paono ca'taninsopitarë chachin a'chintërin ni'ton, noya cancantopi," ta'tona', noya ni'ninacoi.

³ A'chintohuatëinquëmara, noya natanatoma' Quisocristo imarama' ni'ton, noya carta pochin ninama'. Quisocristo chachin ninshitërinso'. Ina cartaso' co napisëqué ninshitërinhuë'. Co na'piquë téranta' ninshitërinhuë'. Yosëso' nanopimiatarin ni'ton, Ispirito Santo anoyacancantërinquëma' nöya nicacamaso marë'.

⁴ Quisocristo catahuarincoi ni'ton, noya a'chintërainquëma'. Ina marë' Yosë noya ni'sarincoi, ténai. ⁵ Quiyaora co pi'pisha téranta' nanitëraihiü' noya a'chinta'huainquëmaso'. Yosëíchin ananitërincoi. Co catahuarincoihuë' naporini, co canpitanta' cancanëma quëran imaitomahuë'. ⁶ Ina nani acorincoi a'china'huaiso marë'. Acohuachincoira, catahuarincoi nasha quëran anoyatërinso a'chinta'huainquëmaso marë'. Ina imapatëhua', Ispirito Santo catahuarinpoa' Yosë nohuitatëhua' nanopimiatacaso marë'. Iráca anoyatërinso Moisëséri ninshitopirinhue'. Ina imapatëhua, co onporonta' noya cancantërehuahuë'. "Co natëhuatamahuë', chiminpatama', ana'intacaso' ya'huërin," ténin. Co ina a'chintërainquëmahuë'.

⁷ Iráca Yosë pënëntërinso' sha'huihuachina, na'piquë ninshitërin. Yosëso' noya noya ni'ton, huënaráchin ya'norin. Moisësé ya'pirionta' huënaratarin ni'ton, co israiro'sa' nanitopihuë' hua'qui' nirayacaiso'. Huënarataponahuë', oshaquëran sacorayarin. Pënëntërinsonta' noya

niponahuë', co ya'huëmiatérinhue'. Co ya'ipi natéhuachinahuë', chiminpachina', ana'intacaso' ya'huérin. ⁸ Iporaso nipurinhue', nasha quëran anoyatérins o a'chinarai. ¡Ispirito Santo chachin catahuarinpoa' ni'ton, inaso' noya noya! ⁹ Iráca pënëntérins o nanan noya nipurinhue', co natéhuachinahuë', ana'intacaso' ya'huérin. Quisocristo nanamëns o nipurinhue', noya noya. Ina imapatéhu', oshanënpoa' inquitatonpoa', Yosë noya ni'sarinpoa'. Napoaton noya noya, ténahuë. ¹⁰ Iráca Moisësë noya pënëntopirinhue', iporaso' noya noya ya'huëtérinpoa'. ¹¹ Iráca pënëntérins sha'huitohuachina, huënaráchin pochin ya'nopirinhue', sacorin huachi, co ya'huëmiatarinhue'. Iporaso' nasha quëran anoyatérinsoso', ya'huëmiatarin. Co onporonta' nishatarinhue' ni'ton, noya noya, ténéhu'.

¹² "Inaso co ta'huantarinhue'," ta'toi, inasáchin a'chinarai. Co té'huatoihuë', ya'ipi parti a'chinarai. ¹³ Iráca Moisësë pënëntohuachina, ya'pirin huënaratopirinhue', oshaquëran sacorayarin. Napoaton nipa'copirayatérin ama sacorayarinso' quënanacaiso marëhuë'. Quiyaso' co ina pochin a'chintérainquëmahuë'. ¹⁴ Israiro'saso nipurinhue' co natantochináchinhue' cancantopi. Ipora huanta' Yosë quiricanën iráca ninshitopiso' nontopirinahuë', co no'téquën yonquipihuë'. Nipa'copirayatérins o pochin cancantatona', co nanitopihuë' Yosë quiricanën no'téquën nitotacaiso'. Quisocristoíchin catahuarinpoa' no'téquën nitotacaso'. ¹⁵ Ipora huanta' Moisësë ninshitérins o nontopirinahuë', co no'téquën yonquipihuë'. ¹⁶ Quisocristo imapatéhu',

co huachi nipa'copirayatérëso pochin cancantarihuahuë'. Sinioro noya nohuitarihua'. **17** "Sinioro" topatëhua', Ispirito Santo tapon naporëhua'. Ina catahuahuachinpoa', co huachi iráca pënëntérëso' imacaso' ya'huërinhuë'. Ispirito Santo nicha'ërinpoa' no'téquëen yonquicaso marë'. **18** Sinioro imapatëhua', co huachi nipa'copirayatérëso pochin cancantarihuahuë'. Isihuicoquë ma'sha a'notérëso pochin ninëhua'. Yosë nöya nininsø' piyapi'sa' anitotérëhua'. Apira apira ina yonquihiuatëhua', oshaquëran Yosë pochachin cancantarihua'. Ina nohuanton, Ispirito Santo catahuarinpoa' noya noya cancantacaso marë'.

4

1 Yosë nosoroatoncoi, acorincoi ina nanamën a'china'huaiso marë'. Ina yonquiatoi, co yaa'poraihuë'. **2** A'naquënsø' co noyahue' yonquiatona', a'chinapi. Noyasha nonpirinahuë', nonpinacaiso marë' napopi. Quiyaso nippirinhuë' co manta' po'oana quëran ninaihuë' ni'ton, co tapana'huaiso' ya'huërinhuë'. Co nisha nisha a'chinaihuë'. Ya'ipi Yosë nanamën no'téquëen a'chintarainquëma'. Yosë ni'särincoi ni'ton, inasáchin a'chinarai. A'ninquëchin a'chinai ya'ipi piyapi'sa' yonquicaiso marë'. **3** Quisocristo nanamën noya a'chintopiraihuë', a'naquëen co yanatëtopihuë'. Parisitopiquë pacacaiso nippisopita co nohuantopihuë' natëtacaiso'. **4** Sopai nohuanton, co nanitopihuë' no'téquëen yonquicaiso'. Ma'sha a'pintérëso pochin nanamën quëran Yosë anitotérinpoa' Quisocristo

nohuitacaso marë'. Inaso' Yosë chachin ninin. Inapitaso nimirinhue' somaraya pochin cancantatona', co nanitopihuë' natëtacaiso'. ⁵ Co quiya imancoiso marë' a'chintërainquëmahuë'. Quisocristo nanamënáchin sha'huitërainquëma'. "Siniro ni'ton, inasáchin yonquicaso' ya'huërin," tñai. Quiyanta' ina natëtoi, nani tahuëri yacatahuarainquëma'. ⁶ Ya'nan isoro'pa' acoapon ya'ipi parti tashipirinhue': "Nii'sohuanchin huachi," tñin Yosë. Napohuachina, tahuëri ya'huërin. Inapochachin iporaso' cancanënpoaquë a'pintërinpoa' ina nohuitacaso marë'. Inaso' noya noya. Quisocristo ya'pirin quëran a'pintërinpoaso pochin ninin. Ina yonquihuatëhua', Yosë chachin anohuitarinpoa huachi.

Yosë natëtona', chiníquën cancantopiso'

⁷ Co quiyasо' chiníquën nanantopiraihuë', Yosë nohuitatоi, a'nапитанта' catahuарai ina nohuitacaiso marë'. Ni'co'. Yонша, huë'ёта, inapita no'pa quëran nipi ni'ton, co ya'huëmiatërinhuë'. A'нaroáchin ya'quiуachina, co noyatérinhue'. Napoonin. Inapochachin quiyanta' co chiníquën cancantopiraihuë', Yosë catahuarincoi nanamën a'china'huaiso'. A'напитанта' натанатонакои, yonquiapi. "Ma noyacha Yosëri catahuarin paya. Co catahuarinhuë' naporini, co ina pochin nanichitonahuë'" tosapi. ⁸ Nani ma'sha onpopiraihuë', Yosë catahuarincoi ahuanta'huaiso marë'. "Oshaquëran nicha'ësarinkоi," ta'toi, imarai. "¿Onpoatoicha ma'sha onporai paya?" tapoiraihuë', co pa'yanaihuë'. ⁹ A'chinaiso marë' chiníquën no'huipirinacoihuë', co Yosë

nariantérincoihuë'. Aparisitopirinacoihuë', co ata'huantérinacoihuë'. ¹⁰ Iráca Quisocristo chiníquën aparisisitahuatona', tēpapi. Quiyanta' Quisocristo marë' parisitarai. A'naquën yatëparinacoi. Napoaponahuë' Quisocristo nanopiantarin ni'ton, catastuarincoi ina pochin nica'huaiso marë'. ¹¹ Quisocristo nanamëen a'chinaiso marë' yatëparinacoi. Quiyaora co nanitopiraihuë', nani tahuëri ina achinicancanincoi ina pochachin yonquica'huaiso marë'. Ipora huanta' nanopitoi, Quisocristo pochin cancantarai. ¹² A'chintérainquëmaso marë' aparisisitatonicoi, yatëpapirinacoihuë', canpitaso' imarama'. Quisocristo anoyacancantérinquëma' ni'ton, nanopimiatarama', tēnahuë.

¹³ Yosë quiricanënqué ninshitopi. "Yosë natérahuë ni'ton, sha'huirahuë," tēnin. Quiyanta' inapochachin cancantërai. "Yosë catastuarincoi," ta'toi, nanamëen a'chinarai. ¹⁴ Tēpapirinacoihuënta', Quisocristo imarai ni'toi, Yosë ananpitaantarincoi, tēnai. Iráca Quisocristo ananpitaantarins'o pochin quiyanta' ananpitaantarincoi. Yosë'pa' quëpantarincoi. Canpitaro'coi chachin ya'huécontarihua huachi. ¹⁵ Canpitanta' imacamaso marë' parisitérai. Inaora nohuanton, Yosë na'con nosororincoi. Na'con na'con piyapi'sa' ina nohuitohuachina', noya cancantatona', Yosë nontapi. "Ma noyanquëncha, Sinioro, paya. Nosoroatoncoi, nicha'ësarancoi ni'ton, 'Yosparinquëñ,' Sinioro," itapi.

¹⁶ Napoaton co a'pochináchinhue' cancantërai. Parisitatoi, co huachi chinipiraihuë', nani tahuëri

achinicancanincoi noya noya cancanta'huaiso marë'. ¹⁷ Tëhuënchachin iporaso' pi'pian parisitapirëhuahuë', co hua'qui' isoro'paquë ya'huarihuahuë'. Yosë'pa' pa'patëhua', co onporonta' pipiarëhuahuë'. Imarëhuaso marë' parisitapirëhuahuë', inapaquëso' noya noya cancantarihuá'. Yosë pochachin cancantarihuá'. ¹⁸ Isoro'paquë ya'huérinsopita co na'con na'con yonquirëhuahuë'. Iporaso' parisitarihuárahuë', co ina marë' sëtarihuahuë'. Yosë na'con na'con yonquiarëhua'. Ina nohuitacasoáchin cancantarihuá'. Isoro'paquë ya'huérinsopita quënanpirëhuahuë', co ya'huëmiatarinhuë'. Ta'huantarin. Yosë noya yonquirinpoasoso' co quënanpirëhuahuë', ya'huëmiatarin.

5

¹ Ni'co'. Pëi' në'mëtë quëran nipachinara, co hua'quirinhuë'. Inapochachin nonënpoanta' co ya'huëmiatarinhuë'. Chiminpatëhua', Yosë'pa' pa'patëhua', nasha nonënpoa' Yosë quëtarinpoa'. Noya noya nininso' quëtarinpoa'. Inaso' co onporonta' chanatarinhuë'. ² Iporaso' parisitapirëhuahuë', a'na tahuëri nasha a'morëhuaso pochin nasha nonënpoa' ya'huëtarinpoa'. Ina na'con nohuantërhua'. ³ Chiminpatëhua', co hua'yanënpoarachin inápaquë ya'huëmiatarinhuë'. Nasha nonënpoa' quëtarinpoa'. ⁴ Iporaso' isoro'paquë ya'huatëhua', co chinirëhuahuë', sëterëhua', naporëhua'. Napopirëhuahuë', co chiminacaso' nohuantërhua'. Nasha nonënpoa' tëhuënchinso' na'con nohuantërhua'. Isoro'paquë ta'huantopirëhuahuë', Yosë'pa' noya

noya nanopimiatarihua'. ⁵ Yosë acorinpoa' nasha nonënpoa' ya'huëtinpoaso marë'. Tëhuëñchachin inápaquë noya ananpitaantaripoa', tënëhua'. Sichoquë marca acorëso pochin nani Ispirito Santo aya'coancantérinpoa' ni'ton, nitotérëhua'.

⁶ Napoaton chiníquën cancantérëhua'. "A'na tahuëri Yosë'pa' pa'sarëhua'", ta'tëhua', noya cancantarëhua'. Tëhuëñchachin isoro'paquë nanopihuatëhua', co Quisocristo nirayarihuahuë'.

⁷ Co ipora quënanpirëhuahuë', "Yosë no'tëquën nontérinpoa'", ta'tëhua', natérëhua'. "Co onporonta' nonpintarinpoahuë'", tënëhua'. ⁸ Napoaton chiníquën cancantérëhua'. "Chiminpatëhua', Quisocristorë'quënpoa' ya'huëcontarihuá". Inaso' noya noya," tënëhua'. ⁹ Ma'sona téranta' nipatëhua', Yoséíchin natérëhua' noya nicainpoaso marë'. Nanpihuatëhua', chiminpatëhuanta', Sinioro nohuantérinsoáchin nohuantérëhua'.

¹⁰ A'na tahuëri Quisocristo o'mantahuachin, ya'ipinpoa' coisë pochin sha'huitarinpoa'. Ya'ipi ninëhuasopita yonquiaton, a'naya a'nayanpoa' no'tëquën nontarinpoa'. Co noya nipatëhuahuë', co Yosë'pa' acanaarinpoahuë'. Noya nipatëhua', acanaarinpoa huachi.

Nanan anoyatérinpoaso'

¹¹ Napoaton Yosë të'huatacaso' ya'huërin. Ina yonquiatoi, ya'ipi piyapi'sa' pënënárai. Co pi'pian téranta' nonpintérainquëmahuë'. Yosë ni'sárincoi ni'toi, no'tëquën nontérainquëma'. Noya ninaiso' canpitanta' nitotérama', topiraihuë'. ¹² "Quiyaso' noya noyacoi," co tënaihuë'. Co a'napita nocanaihuë'. Nisha nanan a'china'piro'sa' noya

pochin ya'noponaraihuë', co cancanëna quëran huarë' imapihuë'. Pinopachincoi, sha'huitoco': "Paono tëhuëñchachin no'tëquën nontërincoi. Ya'ipi cancanën quëran huarë' Quisocristo imarin," itoco'. Ina pochin a'panicamaso marë' sha'huitaranquëma'. ¹³ A'naquën na'con pënënpatëira, "Hua'yantopi," itërinaco. Napopirinahuë', Yosë yonquiatoi, naporai. A'na tahuërinta' sanoanan quëran pënënainquëma'. Yosë yonquicamaso marë' ina pochin nontërainquëma'. ¹⁴ "Quisocristo na'con nosororinpoa'," ta'toi, nanamën a'chinárai. Canpoa marë' inaso' chiminin. Ina imapatëhua', canpoanta' chiminëhuaso pochin ni'ninpoa'. ¹⁵ Tëhuëñchachin canpoa marë' chiminin noya noya cancantacaso marë'. Co huachi canpoara costarëhuaso' pa'yatacaso' ya'huërinhuë'. Inasáchin yonquicaso marë' chiminin. Chiminaponahuë', nanopiantarin ni'ton, inasáchin yonquiréhua'. ¹⁶ Iráca quiyaora yonquinëhuë'i quëran yonquiatoi, aipi ya'norinsoráchin yonquirai. Quisocristonta' iráca co no'tëquën yonquirapiraihuë'. "Co inaso' Yosë hui'ninhuë'," topiraihuë', iporaso' no'tëquën yonquirai. ¹⁷ Quisocristo imapatëhua', Yosë anoyacancantarinpaoa'. Nasha cancan ya'huëtarinpaoa huachi. Iráca yonquiréhuasopita naniantërehua'. Nashamiachin pochin cancantatëhua', noya noya yonquiarihua huachi.

¹⁸ Co canpoara noya cancantërehuahuë'. Yosëíchin anoyacancantërinpoa'. Iráca oshahuanatëhua', Yosë inimicotopiréhuahuë', inaora nohuanton, hui'nin isoro'paquë a'paimarin chiminaton nanan anoyatinpoaso

marë'. Ina quëran quiyanta' acorincoi nanamën a'china'huaiso marë'. Insosona natëhuachin, nanan anoyatarin. ¹⁹ Yosë nohuanton, hui'nin chiminin anoyacancantinfoaso marë'. Anoyacancantuohuachinpoa', co huachi oshanënpoa' yonquirinhüe', inquitérinpoa huachi. Nani nanan anoyatohuachinpoara, quiyanta' acorincoi paatoi a'napita sha'huita'huaiso marë'. ²⁰ Quisocristo chachin acorincoi a'napita anitota'huaiso marë'. Ina ya'huërënamën pochin sha'huitarainquëma'. "Yosë nontoco' nanan anoyachinquëma'," itárainquëma'. ²¹ Iráca Quisocristo co manta' oshahuanaponahuë', Yosë nohuanton, ya'huërëtérinpoa'. Oshahuan pochin nication, Yosëri chiníquën ana'intérin. Čanpoa marë' chiminin ni'ton, co huachi oshahuan pochin ni'ninpoahuë'. Quisocristo imapatëhua', Yosë nóya ni'sarinpoa'.

6

¹ Yosë acorincoi nañamën a'china'huaiso marë'. Acoatoncoi, catahuarincoi a'chinta'huainquëmaso marë'. "Yosë nosoroatonpoa', yanicha'ërinpoa'," itérainquëma'. Ama topinan quëran natancosohue'. Imaco huachi. ² Iráca quiricanën quëran Yosë naporin:

"Ipora chachin yacatahuaranquëma'. Nontohu-atamaco, natanaranquëma'.

Yanicha'ëranquëma' ni'ton, catahuaranquëma' cha'ëcamaso marë'," ténin.

Ipora tahuëri chachin yacatahuarinpoa'. Nonto-huatëhua', anoyacancantarinpoa', ténahuë.

³ Napoaton noyasáchin ninai ama a'na piyapi téranta' nisha cancantacaso marëhuë'. Co noyahue' ninai naporini, a'napitanta' nicatoniccoi, co Yosë imaitonahuë'. ⁴ Ma'sona téranta' nipatoira, Yoséíchin natërai piyapi'sa' nicatoniccoi ina yonquicaiso marë'. Aparisitopirinacoihuë', co i'huëréteraihuë'. Ma'sha, cosharo', inapita pahuantopirincoihuë', ahuantatoi, chiníquën cancantërai. Ma'sha onpoapoiraihuë', co pa'yanaihuë'. ⁵ A'chinaiso marë' têhuëñchachin huihirinacoii, tashinan pëiquë po'morinacoii. Chiníquën no'huitatona', ahuérinacoii. A'chinapoi pa'sápatoi, co huachi chiniraihuë'. Na'a tashi' Yosë marë' sacatápatoi, huë'ëi' natanai. A'na tahuërinta' co coshatatoihuë', tana natanai. ⁶ "Quisocristo imarai," ta'toi, noyasáchin ninai. Yosë nanamëen noya nitotërai. Ma'sha onpotopirinacoihuë', co no'huiraihuë', ahuantërai. Ya'ipi piyapi'sa' nöya nontatoi, catahuarai. Ispirito Santo ya'coancantërincoi ni'ton, catahuarincoi noya nica'huaiso'. Têhuëñchachin cancanëhuëi quëran huarë' piyapi'sa' nosororai. ⁷ No'tëquën a'chinai. Yosë na'con catahuarincoi ni'ton, a'chinpatoira, na'a piyapi'sa' natanatona', imasapi. Ni'co'. Inimicoro'sa' huë'pachinara, sontaro'sa' hua'na quëran a'morin ama inimicori paquitacaso marëhuë'. Inapochachin Yosë achinirincoi ama sopai minsëincoiso marëhuë'. Yosë nohuanton, noyasáchin ninai. Noya catahuarincoi ni'ton, sopai minsëarai. ⁸ A'naquën noya ni'ninacoi. A'naquënsö nipurinhuë' no'huirinacoii. A'na tahuëri: "Paono nöya a'chinin," topi. A'na tahuëriso nipurinhuë'

pinorinacoi. No'tëquën a'chintopiraihuë': "Nonpiánpí," topi a'naquënta'. ⁹ Na'a piyapi'sa' nohuitopirinacoihuë', a'naquënsö' nisha pochin nicatonacoi, co yanataninacoihuë'. Pi'pianchin shichiminpiraihuë', nanpiárai. Chiníquën aparisitopirinacoihuë', co tëparinacoihuë'. ¹⁰ Sëtopiraihuë', Yosë yonquiatoi, noya cancantërai. Co na'con ma'sha ya'huëtopirincoihuë', Yosë nanamën a'chintërai ni'ton, na'a piyapi'sa' natëtonacoi, noya noya cancantapi. Co manta' ya'huëtopirincoihuë', Yosë nohuitatoi, sano cancantërai. Co manta' noya nininsö' pahuantërincoihuë'.

¹¹ Corintoquë ya'huëramasopita, na'con ninshitarainquëma'. Nani ya'ipi yonquiraiso', iyaro'sa', sha'huitërainquëma'. Na'con nosororainquëma'. ¹² Quiyaso' ya'ipi cancanëhuëi quëran nosoromiatërainquëma'. Noyasáchin yonquipirainquëmahuë', canpitaso' co a'na nosororamacoihuë' nimara, tñai. ¹³ Hui'nahuëpita pochin ni'nanquëma' ni'ton, inapochachin nosorocoi quiyanta', topiraihuë'. Ina na'con nohuantërai.

Nipayarëhuasopita

¹⁴ Co Yosë imapisopitasohuë' nimirinhuë', ama inapitarë'quëma' na'con na'con nipayacosohuë'. Co canpita pochin cancantopihuë'. Noya cancantohuatama', co nohuantaramahuë' oshahuanacamaso'. Ni'co'. Tahuëri, tashi' co inachachinhuë'. Nisha nisha ya'nopi. ¹⁵ Quisocristo sopairë' co napopináchin yonquipihuë'. Naporahuaton, canpoaso' Quisocristo imarëhua' ni'ton, co oshahuano'sa pochin

cancantérëhuahuë'. **16** Yosë chinotérëhuaquë noyasáchin nicacaso' ya'huërin. Co inaquëso' mamanshi moshacaso' ya'huërinhuë'. Inapochachin canpoanta' Yosë imapatéhua', ya'coancantarinpoo' ni'ton, ina pëinën pochin ninéhua'. Yosëso' nanpiárin. Quiricanën quëran naporin:

"Imapatamaco, ya'coancantaranguëma'. Canpitaro'co ya'huarahuë.

Chinotohuatamaco, noya a'paiaranquëma'.

Piyapinëhuëpita pochin ni'saranquëma'," ténin.

17 Ina quëran Siniорori itantarín:

"A'naquën co noyahue' cancantohuachina', ama inapitarë'quëma' nipayacosohuë'.

Co noyahue' yonquipiso' tananpitoco'.

Inapotohuatama', noya ni'saranquëma'.

18 Tataparinquëma pochachin noya nosoroaranquëma'.

Hui'nahuëpita pochin cancantéraranquëma',

itérinpoo' Tata Yosë. Chini chiníquën nananton, ya'ipiya hua'anëntérin," ténin quiricanënquë.

7

1 Iyaro'sa na'con nosororanquëma'. Ina pochin Yosë yonquirinpoo ni'ton, ya'ipi co noyahue' yonquirëhuasopita naniantahua'. Ya'ipi co noyahue' ninéhuasopitanta' a'poa'ahua'. Yosë tê'huatatéhua', noyasáchin niahua'.

Noya cancantantapiso'

2 Cancanëma quëran huarë' nosoro-coi. Co a'nayanquëma têranta' ma'sha

onpotérainquëmahuë'. Co anishacancantérainquëmahuë'. Co nonpintérainquëmahuë'.
 3 Co nocanaténquëma' pënénanquëmahuë'. Na'con nosororainquëmaso' nani sha'huitérainquëma'. Chimina'huaiquë huarë' nosoromiatarainquëma'.
 4 Tëhuëñchachin nóya ni'nanquëma'. "Corintoquë ya'huëpisopita noya imapi," itérahuë ya'ipi piyapi'sa'. Parisitaporahuë', canpita yonquiaténquëma', nóya cancantérahuë.

5 Masitoniaquë canconpatoira, na'con ma'sha onpoatoi napion cancantérai. Na'a piyapi'sa' no'huirinacoi ni'ton, parisitérai. Naporahuaton, cancanëhuëi quëran na'con yonquirápatéinquëma', sétérai. 6 Sëtohuatéhua', Yosë achinicancaninpoa' ni'ton, quiyanta' achinicancanincoi. Ina nohuanton, Tito huë'nin. 7 Napoaton noya cancantérai. Noya nanan sha'huitiirincoi. Noya yonquiantarama' ni'ton, inanta' noya cancantérin. Ihua ni'compachinquëmara, napotérama': "Hua'qui' co Paono ni'nincoihuë'. Sha'huitéquë' manóton huë'in. Co noyahuë' ninaiso marë' sétérai. Paono pënénpachincoi, noya natanai," ténama', itérincoi. Ina natanato, nóya cancantérahuë.

8-9 Ihua quirica ninshitaténquëma', chiníquën pënénanquëma'. Ina quirica nontohuatamara, pa'pi sétérama'. Ina natanato, canta' sëtopirahuë'. Co nohuantérahuë' chiníquën asëta'huanquëmaso'. Iporaso nimirihuë' noya cancantérahuë. Co hua'qui' sétéramahuë'. Oshanëma marë' sëtatomá', na'con na'con Yosë yonquirama'. Co noyahuë' ninamasopita a'porama'. Pënénanquëma' ni'ton, co ana'intinquëmaso' ya'huërinhuë'. 10 Oshanënpoa

marë' sëtatëhua', Yosë nontohuatëhua', catahuarinpoa' co noyahuë' yonquirëhuasopita nariantacaso marë'. Ina pochin sëtacaso' noya, tënahuë. Ina quëran anoyacancantarinpooa'. Co imapisopitasohuë' nimirinhue' topinan quëran sëtopi. Co oshanëna' nariantohuachinahuë', chiminpachina', Yosëri ana'intarin. ¹¹ Canpitaso' sëtatomá', na'con na'con Yosë yonquirama'. Ina quëran "Tëhuënchachin co noyahuë' nicatëhua', oshahuanëhua'. Co noyahuë' ninëhuasopita nariantahua', Yosë ana'intoahuachinpoa'," tënama'. Canta' noya yonquiramaco. "Manóton Paono huë'in catahuainpoaso marë'. Chiníquën cancantatëhua', no'tëquën natëahua'," tënama'. Oshahuana'pi co noyahuë' nininso marë' ana'intërama' noya nicacaso marë'. Ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita nariantatoma', noya cancantaantarama'. ¹² I'hua ninshitaponquëma', co tëhuëna'pi yonquiato, ninshitëranquëmahuë'. Co inari aparisitérinso téranta' yonquirahuë'. Ya'ipinquëma' noya yonquiantamacoiso' nohuantérahuë. "Paonoso catahuarinsopitarë chachin, no'tëquën pënëninpoa'. Yosë ni'sarinpoa' ni'quëhuarë', natëahua'," ta'camaso marë' ninshitëranquëma'. ¹³ Naporama' ni'ton, co huachi sëteraihuë'.

Tito cantonpachinquëmara, co pi'pian téranta' no'hiramahuë'. Noya nontërama' ni'ton, noya cancantërin. Quiyanta' ina natanatoi, nónya cancantërai. ¹⁴ Co'huara Tito pa'shätérasohuë', sha'huitérahuë: "Corintoquë ya'huëpisopita noya imatona', natëarinënquëen," itérahuë. Canpita no'tëquën nontërainquëmaso

pochachin Titonta' no'tëquën nontërahuë. Pa'pachina, tëhuëñchachin noya natërama' ni'ton, co tapanahuë'. ¹⁵ Pënënpachinquëmara, itërama': "No'tëquën pënënancoi. Tëhuëñchachin co noyahuë' ninai. Yosë të'huata'huaiso' ya'huërin," ta'toma', natërama'. Ina natanaahuaton, Titonta' na'con nosororinquëma'. ¹⁶ Caringuëmanta' yonquiatëñquëma', nóya cancantërahuë. Noya noya imasarama huachi, tënahuë.

8

Pahuantërinsopita catahuacaso' ya'huërinso'

¹ Isonta' iyaro'sa' yasha'huitëranquëma'. Masitonia parti na'a piyapi'sa' Quisocristo imasapi. Nisha nisha ninanoquë niyontonatona', Yosë chinotapi. "Yosë na'con nosororinpoa'," ta'tona', a'napita noya nosoroapi. Yosëri chachin catahuarin ina pochin cancantacaiso marë'. ² Ma'sha onpotohuachinara, chiníquën parisitaponaraihuë', noya cancantopi. Naporahuaton, pi'pisha ya'huëtopirinahuë', a'napita imapisopita pahuantohuachinara, na'con coriqui quëtopi. ³ Co apiratonahuë', na'con quëtopi. Pahuantaiquëhuarë' quëtopi, cari ni'nahuë. Co sha'huitopiraihuë', inahuara nohuantatona', quëtérinaco pahuantërinsopita quëtaca'huaiso marë'. ⁴ "Quiyarinta' a'napita imapisopita catahua'ii, topiraihuë'. Cotia parti na'con pahuantopi ni'ton, iso coriqui quëtonquë'," itërinaco. Na'con ina pochin nontërinaco. ⁵ Co coriqui quëtacasaochin yonquipihuë'. Ya'ipi cancanëna quëran Yosë imapi. Ina'ton

yonquipi. Ina pochin cancantacaso' noya noya, tēnahuë. Ina quëran coriqui, ma'sha, inapita quëtopi. Quiyanta' yanatérinaco. "Ma'sona Yosë nohuantohuachin, sha'huitocoi natë'i," itérinaco. ⁶ I'huá chachin Tito sha'huitérinquëma' ni'ton, canpitanta' yonquirama' coriqui yontonacamaso'. "Imapisopita pahuantopi ni'ton, a'patahua'," tēnama'. Napoaton i'huamiachin Tito itërai: "Naquëranchin paantaton, pënëantaquë' ya'ipi coriqui yaa'papiso' ananiina'," itërai. ⁷ Canpitaso' nónya imarama' ni'ton, Quisocristo natërama'. Na'con nitotatoma', a'chinama'. A'napita yacatahuarama'. A'chintëranquëmaso pochachin a'napita nosoroarama'. Napoaton iporaso' pahuantopisopita nosoroatoma', catahuaco', tēnahuë.

⁸ Co camairanquëmahuë'. A'napita na'con Yosë marë' acopiso' sha'huitérinquëma' yonquicamaso marë'. Tëhuëñchachin a'napita nosorohuatama', ama topinan quëran nontocosohue'. Catahuaco' ama pahuanchinasohue'. ⁹ Siniro Quisocristo nosoroatonpoa', catahuarinpoaso' nani nitotërama'. Iráca noya noya inápaquë ya'huëpirihuë', isoro'paquë o'marin nicha'eininquëmaso marë'. Co manta' isëquë ya'huëtérinhue'. Parisitërin quëran nicha'érinquema' noya noya cancantacaso marë'. Parisitaton, na'con catahuarinquëma'.

¹⁰ I'huá pi'iquë yonquirama' a'napita catahuacamaso'. Naporo' caniaritërama' coriqui yontonacaso'. Iporaso' naquëranchin yontoantaco', tēnahuë. Inapohuatama', noya nisarama'. ¹¹ Naporo' pa'pi nohuantopiramahuë',

iporaso' coriqui ya'huëtohuachinquëma', noya cantatoma', yontonco' ananicaso marë'. ¹² Ya'ipi cancanëma quëran quëtohuatama', Yosë noya ni'sarinquëma'. Co na'a coriquihuanpatamahuë', Yosë nitotérin. Co nanitéraramahuë' na'a quëtacaso'. Co apiratomahuë', pi'pian tèranta' quëtohuatama', noya ni'sarinquëma'.

¹³ Nanitinpichin acocaso' ya'huërin. Co nohuantérahuë' pahuantinguëmaso'. ¹⁴ Noya nicatahuacasо' nohuantahua'. Iporaso' ya'huëtarinquëma' ni'ton, pahuantérinsopita quëtoco'. A'na tahuëriso' campita ya'huëre' ma'sha pahuantohuachinquëma', inahuanta' i'huërtarinënquëma'. Ninapotohuatëhua', ya'ipi imarëhuasopita noya ya'huarihua'. Co pahuantarinfoahuë'. ¹⁵ Iráca Yosë quiricanënquë naporin: "Mana mapachinara, a'naquënso' na'a maponaraihuë', co ya'sotopihuë'. A'naquënso niperinhue' pi'pian maponaraihuë', co pahuantopihuë'," ténin.

Tito Corintoquë a'parinso'

¹⁶ Titonta' na'con yonquirinquëma'. Ina marë' noya cancantato, "Yosparinquëen, Sinioro," itérahuë. ¹⁷ "Naquëranchin paantaquë'," itohuatëra, "Noyahua'. Nani canta' yonquirahuë paanta'huaso'. Na'con nohuantérahuë," itérinco.

¹⁸ A'na iyayanta' a'paarai. Titorë' pa'sarin. "Inanta' nóya imaton, Quisocristo nanamën noya a'chinin," topi ya'ipi imapisopita. ¹⁹ Nisha nisha ninano quëran imapisopita niyontonahuatona', ina quëmapi chachin huayonahuatona', acopi ca'tanaincoiso marë'. Coriqui yoca'huaiso marë'

pa'patoi, inanta' pa'sarin. Coriqui quëtonpatoi, noya cancantapona huachi. "Ma noyacha Tata Yosë nosororinpoa paya. Ina nohuanton, iyaro'sa' noya cancantatona', catahuarinënpoa'," tapona'. **20** Na'a coriqui quëparai ni'ton, co nohuantëraihië' a'napita pinoinacoiso'. Napoaton ina napocoi pa'sarai. **21** Noyasáchin nisarai Yosë noya nicaincoiso marë'. Piyapi'santa' noya nicainacoiso' nohuantërai.

22 A'na iyayanta' a'parai nicainquëmaso marë'. Inanta' na'con catahuarincoi a'china'huaiso marë'. Piyapi'sa' nosoroaton, catahuarin, a'chintërin, naporin. Noya quëmapi, ténai. Ipora canpitataquë pa'sarin. "Corintoquë imapisopita na'con nohuantopi pahuantërinsopita catahuacaiso'," ta'ton, pa'sarin catahuainquëmaso marë'.

23 "¿Inta' Titoso'?" itohuachinënquëma', sha'huitoco'. "Co'ta Paonorë' a'chininso'. Inanta' piyapi'sa' catahuarin noya imacaiso marë'," itoco'. "¿Ma'marëta' a'napitanta' huë'pi?" itohuachinënquëma', "Nisha nisha ninano quëran a'paipiso'. Quisocristo noya imapi inapitanta'," itoco'. **24** Inapita cantonpachinquëma', noya nontoco'. Ina quëran coriqui pahuantërinsopita marë' yontonamaso' quëtohuatama', noya ni'sarinënquëma'. "Paono no'tëquën nontërinxo'. Corintoquë imapisopitaso' pahuantopisopita nosoropi mini," tosapi. Ina quëran ya'huëpique chachin paantahuachina', sha'huirapi anta'. Ya'ipi imapisopita nitotapi huachi.

Imapisopita catahuacaso marë' coriqui yontonpiso'

¹ Tëhuëñchachin a'napita imapisopita pahuantohuachina', ma'sha quëtacaso' ya'huërin. Nani nitotërama' ni'ton, co na'con ninshitaranquëmahuë'. ² Piyapi'sa' yacatahuaramaso' nitotërahuë. Ya'ipi Masitonnia parti pa'pato, sha'huitëra'piarahuë. "Ihua pi'iquë chachin Acaya parti imapisopita na'con yonquipi pahuantérinsopita catahuacaiso'," itërahuë. Masitoniaro'sa' natantahuatona', inahuanta' nohuantopi. "Inapita pochin quiyanta' catahuachi, topiraihuë," itërinaco na'aya'pi. ³ Nipirihuë, "Co ya'ipi coriqui yontonchátërapihuë," ta'to, isopita iyaro'sa' a'pataranquëma' nontinquëmaso marë'. "Nani yontonapi huëshirahuë," itopirahuë, ipora huanta' pahuanamara. Co topinan quëran napota'huaso' ya'huërinhuë', tënahuë. ⁴ Co hua'quiya quëranhuë' canpitataquë pa'sarahuë. A'naquën Masitoniaquë ya'huëpisopita imasarinaco nimara. Canpitataquë canconpatoi, nani coriqui yontontopinan quënanconarai, topirahuë'. Co ya'huëhuachinhue', tapanarahuë. "Corintoquë imapisopitaso' noyaro'sa'," itërahuëso marë', co coriqui ya'huëhuachinhue', tapanarama' canpitanta'. ⁵ Napoaton iyaro'sa' aquëchitërahuë. I'hua yonquirama' a'napita catahuacaso'. Inapitaso' catahuarinëñquëma' coriqui yontonacamaso marë'. Nani yontonpatama', noya quënanconarai. Canpitaora nohuanton, quëtoc'o'. Co quiyaora nohuanton, yama'parainquëmahuë'.

⁶ Isonta' yonquico': “Pi'pian sha'tohuatëra, pi'pian manë'. Pancana sha'tohuatëra, na'con manë',” topi. ⁷ Ya'ipinpoa' canpoara nohuanton, quëtahua'. Onposona yaquëtohuachin, quëchin. Ama nisha nisha yonquia'huasohue'. Co apiquéran quëtacaso' ya'huérinhue'. Noya cancantatëhua', quëtahua'. Ina pochin quëtohuatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'. ⁸ Yosë ya'ipi nanitaparin. Nosoroatënquëma', na'con catahuarinquëma' noya nicacamaso'. Nani tahuëri catahuarinquëma'. Ina catahuahuachinquëma', noya cancantarama'. Ina nohuanton, ya'huëtarinquëma' a'napitanta' quëtacaso marë'. ⁹ Iráca Yosë quiricanënqué naporin:

“Noya cancantopisopita co apirapihuë'. Sa'ahuaros'a' pahuantohuachina', quëtapi. Noya nipiso', ya'huëmiatarin,” ténin.

¹⁰ Ni'co'. Yosë nohuanton, ya'pirin ya'huérin shacacaso marë'. Sha'patëra, ina nohuanton, na'a papotërin capacaso marë'. Inapochachin ina nohuanton, ma'sha ya'huëtarinquëma'. A'napita topinan quëtohuatama', Yosë catahuarinquëma' noya noya cancantacamaso marë'.

¹¹ Noya catahuahuachinquëma', a'napitanta' catahuarama'. Co apiratatomahuë', quëtarama'. Pahuantérinsopita quëtonpatoi, “Yosparinquëen, Sinioro,” tosapi. ¹² Imapisopita catahuahuatama', co huachi pahuantapihuë'. Naporahuaton, na'con na'con Yosë yonquiapi. “Yosparinquëen, Sinioro,” itapi. ¹³ Catahuarama' ni'ton, noya cancantapi. “Ma noya Quisocristo nanamën natëtona', catahuarinënpoa'. Ma noyacha Yosëso' ni'ton, ina nohuanton, na'a piyapi'sa' catahuapi paya,”

tosapi. ¹⁴ Yosë nohuanton, na'con nosororama' ni'ton, inapitanta' nosoroatënquëma', canpita marë' Yosë nontapi huachi. ¹⁵ Yosëso nimirinhuë' na'con na'con quëtérinpoa'. Hui'nin chachin a'paimarin nicha'ëinpoaso marë'. Inaso' noya nôya ni'ton, "Yosparinquën, Sinioro," itahua'.

10

Yosëri nanan quëtérinso'

¹ Ca Paonoco sanoanan quëran pënënanquëma'. A'naquën napopi: "Paono aquë quëran ninshitochuachinpoara, chiníquën nanan a'patirinpoa'. Iséquë chachin ya'huapon, të'huatatonpoa', co chiníquën pënëninpoahuë'", topi natantérahuë. Quisocristoso' chiníquën nanantaponahuë', co no'huirinpoahuë'. Sanoanan quëran pënëninpoa'. Ina pochin cancantato, canta' sanoanan quëran pënënanquëma'.

² A'naquënso' pinorinaco. "Paonoso' co Yosë pochin yonquirinhuë'. Inaora nohuantérinsoáchin yonquirin," topirinahuë'. Pa'pato, inapita chiníquën pënënarahuë. Canpitaso nimirinhuë', noya yonquihuatama', co chiníquën pënëna'huanquëmaso' ya'huaponhuë', ténahuë.

³ Piyapicoi quiyanta' nimiraihuë', co a'napita pochin yonquiraihuë'. Co natëpisopitahuëso' inimicotipiranacoihuë', co quiyaora yonquinéhuëi quëran yaminsëraihuë'. ⁴ A'naquënso' inimiconënpita minsëcaiso marë' nisha nisha quihuípi. Quiyaso nimirinhuë' co quiyaora yonquinéhuëi quëran minsëtaraihuë'. Sacai' nimirinhuë', Yosë ananitérincoi nonpin nanano'sa' minsëca'huaiso'. ⁵ A'naquën nisha nanan imasapi.

“Quiyaora noya nitotërai,” toconpi ni'ton, co nanitopihuë' Yosë nohuitacaiso'. Nipirinhue', Yosë catahuarincoi inapitanta' minséca'huaiso'. No'huipirinacoihue', no'tën nanan a'chintarai Quisocristoíchin natëcaiso marë'. Ya'ipinpoa' co noyahue' yonquipirëhuahuë', Yosë nanitërin ananiantinfoaso' Quisocristoíchin natëcaso marë'. **6** Canpita noya natëhuatama', noya cancantarai. Ina quëran canconpatoi, co natëpisopitahuë' no'tequen ana'intarai.

7 Canpitaso' ya'pirama quëran quënanamasoráchin yonquirama'. Co cancanëma quëran huarë' yonquiramahuë'. A'naquen "Quisocristo chachin imarai," topachinara, isonta' yonqui'ina'. Quiyanta' Quisocristo imarai mini. **8** Yosë chachin chiniquen nanan quëtérincoi nanamën a'chinta'huainquëmaso marë', itohuatënquëmara, co ina marë' tapanahuë'. Noya noya imacamaso marë' a'chintérainquëma'. Co nisha cancantamaso marë' a'chintérainquëmahuë'. **9** Chiniquen nanantopirahuë', co apa'yana'huanquëmaso marë' ninshitaranquëmahuë'. **10** A'naquen itérinënquëma': "Paono na'con ninshitatonpooa', chiniquen pënënpirinfoahuë'. Huë'pachinaso', co chiniquen nanantona'pi pochin nontérinfoahuë'. Sanoanayan quëran a'chintérinfoa' ni'ton, co chiniquen nanitërinhuë'," toconpi. **11** Napopirinahuë', co nisha nisha nontaraihuë'. Inapitanta' sha'huitoco' nitochina'. Ninshitohuatënquëmara, chiniquen pënënanquëma mini. Canpitataquë canconpatoi, inachachin nontarinquëma'. Insosona co yanatëhuachinhue',

chiníquën pënënatoi, ana'intarai huachi.

¹² Inapitaso' co no'tëquën yonquipihuë'. "Quiyaso' noya noyaco. A'napita quëran noya noya nitotërai," toconpi. Co ina pochin nonacasohuë' nimirinhuë', napopi. Inahua capini ninocanatona', ninapotopi. Co quiyaso' inapita pochin cancantëraihuë'. ¹³ Co quiyaora nohuanton, chiníquën nanantëraihuë'. Yosë chachin acorincoi na'a piyapi'sa' a'chinta'huaiso marë'. Insëquësona a'china'huaisonta' sha'huitérincoi. Ina nohuanton, Corintoquë ya'huëramasopitanta' a'chintërainquëma'. ¹⁴ Yosë sha'huitérincoisoráchin natërai. Ina nohuanton, canpitataquë pa'nai. Quiyarima'ton Quisocristo nanamën a'chintërainquëma'. ¹⁵ Co a'na piyapi a'chininquë paatoi, a'chinaihuë'. Yosë a'parincoi noya a'chinta'huainquëmaso marë'. Na'con nohuantërai noya noya imacamaso'. Noya noya natëhuatama', aquëtë huarë' a'chintarainquëma'. ¹⁶ Ina quëran a'napita ya'huërinquënta' yaa'chinai. Inapitanta' Yosë imacaiso marë' a'chintarai. A'na piyapi a'chininquë co nohuantëraihuë' a'china'huaiso'.

¹⁷ Yosë quiricanënquë naporin: " 'Noya noya ninahuë,' co ta'caso' ya'huërinhuë'. 'Ma noyacha Yosë catahuarinco paya,' ta'caso' ya'huërin," ténin. ¹⁸ "Caso' noyaco," topatëhua', co ina marë' Yosë noya ni'sarinpoahuë'. Noya cancantohuatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'. Ina na'con na'con yonquia'ahua'.

11

Nisha a'china'piro'sa'yanonpinpiso'

¹ Noya nipatëhua', co ina marë' a'napita nocanacaso' ya'huërinhuë'. Nipirinhue', pi'pian hua'yantérinso pochin nonchinquëma' natanco. No'tequën yonquicamaso marë' sha'huitaranquëma'. ² Yosë nohuanton, na'con nosororanquëma'. Nosoroaténquëma', a'pitéranquëma'. Co nohuantérahuë' nisha cancantacamaso'. Nanon so'yarinso pochin ninin. Ni'co'. Quëmapiri mapachina, so'ináchin yonquicaso' ya'huërin. Inapochachin carinquëmanta' a'chintéranquëma' Quisocristoíchin yonquicamaso marë'. ³ A'naquënsö niperinhue' yaanishacancantérinënquëma'. Iráca ya'huani Ipa nonpintérinso pochin yanopintérinënquëma' ama Quisocristoíchin yonquicamaso marëhuë'. ⁴ Quisocristo imacaso' a'chintéranquëma'. Natëhuatama', Ispirito Santo ya'coancantérinquëma'. Inapitaso niperinhue' nisha a'chintérinënquëma'. "Quisocristo nanamën chachin a'chintarainquëma'", itopirinënquëmahuë', nisha nanan a'chintérinënquëma'. Nisha ispiritonta' ya'huërin, itérinënquëma'. Nisha nisha natëcaso' a'chintohuachinquëmara, a'naroáchin yaimarama'. ⁵ "Quiyaso' noya noyacoi," itopirinënquëmahuë', inapitaso' co ca quëran noya noyahue', tñahuë. ⁶ Co míso nona'picohue' naporahuë', noya noya nitotérahuë. Ya'ipi no'tequën a'chintéranquëmaso' nani nitotërama'. Nani ma'sha ninahuësonta' nani ni'nama'.

⁷ Yosë nanamën a'chintohuaténquëmara, co pi'pisha téranta' coriqui ma'paranquëmahuë'. Sacatato, ma'sha pahuantérincoso' pa'anahuë.

Topinan a'chintëranquëma' canpita noya noya imacamaso marë'. ¿Ina marë' co noyahue' ni'namaco ti? ⁸ A'chintëranquëmaso marë' co manta' ma'paranquëmahuë'. A'napita imapisopita coriqui a'patérinaco catahua'huanquëmaso marë'. Naporo' co inapita a'chintopirahuë', a'patérinaco. ⁹ Canpitataquë ya'huasoco, ma'sha pahuantopirincohue', co pi'pisha téranta' ma'paranquëmahuë'. Masitonía parti quérant huëcatona', quëtirinaco. Quisocristo imapi ni'ton, topinan ma'sha quëtirinaco nanopica'huaso marë'. Canpita ma'shanëma' co ma'paranquëmahuë'. Co onporonta' nohuantaparanquëmahuë'. ¹⁰ Quisocristo catahuarinco ni'ton, no'tëquën nontaranquëma'. Co a'chinato canarahuë'. Ya'ipi Acaya parti topinan a'chinarahuë. Napoaton noya cancantërahuë. Co insonta' nanitarinhue' nisha ayonquiincoso'. ¹¹ "Co nosororinquëmahuë' ni'ton, ma'shanëma' co ma'parinquëmahuë'," itopirinënquëmahuë', co no'tëquën nonpihuë'. Yosë ni'sárinco, na'con nosororanquëma', ténahuë.

¹² Nisha a'china'piro'sa' a'chintohuachinënquëmara, coriqui ma'parinënquëma'. Caso nipurinhuë' a'chinahuëso marë' co coriqui ma'patérahuë'. Ipora huanta' topinan a'chinárahuë ama pinoinacoso marëhuë'. Inapita pochin canta' ma'paranquëma' naporini, "Paono pochachin a'chintërainquëma'. Yosë a'parincoi quiyanta'," ichitënënquëmahuë'. ¹³ Inapitaso nipurinhuë' na'con nonpintërinënquëma'. "Quisocristo a'parincoi," itopirinënquëmahuë', co tëhuëñchachin a'parinhuë'. Nonpintatënënquëma', a'chintarinënquëma'. ¹⁴ Co ina marë' pa'yanacaso'

ya'huërinhuë'. Ni'co'. Satanasënta' nohuanto-huachin, Yosë anquëninën pochin ya'norarin piyapi'sa' nonpintacaso marë'. ¹⁵ Napoaton Satanasë natëpisopitanta' ina pochachin nisapi. "Yosë a'parincoi. No'tequën natëcamaso marë' a'chintarainquëma'", topirinahuë'. Nonpinapi ni'ton, a'na tahuëri Yosëri no'tequën ana'intarin.

Paono parisitérinso'

¹⁶ Naquëranchin sha'huitanta'inquëma'. "Paonoso' hua'yantérin," toconpi a'naquëñ. Ama inapita natëcosohuë'. Nipirinhuë', pi'pian ina pochin nontohuatënquëma', ahuantatoma', natanco, topirahuë'. Caso' noya noya ninahuëso' sha'huitaranquëma' yonquicamaso marë'. ¹⁷ Co Sinioro nohuantérinhuë' a'napita nocanacaso'. Nocantohuatëra, hua'yantérinso pochin nonëhua'. ¹⁸ Nipirinhuë', nisha a'china'piro'sa' ina pochin nonpi ni'ton, canta' pi'pian ina pochin sha'huichinquëma'. ¹⁹ Inapitaso' nocanpirinënquëmahuë', noya natanama' ni'quëhuarë', canta' pi'pian téranta' natanco, topirahuë'. ²⁰ Inapitaso' chiníquëñ camairinënquëma'. Ma'shanëma' topinan mapi. Nocaninënquëma', yaahuërinënquëma'. Inapotopirinënquëmahuë', ¿ma'marëcha noya natanama nicaya? ténahuë, yonquiato. ²¹ Quiyaso nipirinhuë' co ina pochin ninaihuë'. Co chiníquëñ nontérainquëmahuë'. Ina marë' tapanai.

Nipirinhuë', inapitaso' nocaninacoi ni'quëhuarë', canta' hua'yantérinso pochin nonato, pi'pian nonantapatarahuë. ²² "Quiyaso' Iproto piyapicoi," topachinara, canta' mini

Iprioco. “Israiro piyapicoi,” topachinara, canta' inachachin ninahuë. “Apraanso' shimashonëhuë chachin,” topachinara, inaso' shimashonëhuë canta'. ²³ “Quisocristo sha'huitérincoi ni'toi, natërai,” itopirinënquëmahuë'. ¡Caso' na'con na'con natërahuë! Inapitaso' nocaninaco ni'ton, hua'yantérinso pochin nonato, pi'pian inapita pochin nonchinguëma' no'tequëñ yonquicamaso marë'. Yosë marë' caso' chini chiníquëñ sacatërahuë. Pa'sápato, Yosë nanamëñ a'chinahuë. Ina marë' na'con na'con parisitaporahuë', ahuantërahuë. Inanta' sha'huichinquëma'. A'chinahuëso marë' na'aro' tashinan pëiquë po'morinaco. Na'aro' ahuërinaco. Shitëparinaco. ²⁴ Cotio hua'ano'sa' ana'intatonaco, chiníquëñ huihuirinaco. Cara shonca iscono' huihuirinaco. Nisha nisha ninanoquë a'natëraporo' inapotëra'piarinaco. ²⁵ Copirno sontaro'sanënpita naraquë chiníquëñ ahuërinaco. Cararo' inapotatonaco, ana'intérinaco. A'na tahuëri na'pique të'yararinaco tëpainacoso marë'. Naporahuaton, cararo' pi'píshachin shichimiitërahuë. Nanchaquë marë pa'taporahuë', nancha yancominahuaton, acopoi' pa'nin. Cararo' inaporahuë. A'na tashi' nara yanponinquë matato, marëquë chachin tahuërianpitërahuë. I'huaraya huarë' cha'ërahuë. ²⁶ A'chinaca'huaso marë' pa'sárahuë. Iiro'sa' panca pamatohuachina, shichimiitërahuë. Ihuatëro'santa' yatëparinaco. Canta' cotio piyapico nipirahuë', cotioro'sa' no'huitonaco, yaahuërinaco. Nisharo'santa' no'huirinaco. Panca ninanoro'saquë a'naquëñ yaahuërinaco. Co piyapi

ya'huërinquëonta' ma'sha onporahuë. Marë pa'tohuatëra, parisitërahuë. A'naquën: "Quiyanta' imarai," taponaraihuë', chiníquën no'huirinaco. ²⁷ Chiníquën sacatápato, parisitërahuë. Tashinta' co huë'ëtorahuë', ni'tárahuë. Na'a tahuëri capa cosharo' ni'ton, tanarahuë, yamororahuë. Co coshataporahuë', a'chinárahuë. A'moca'huaso' pahuantérinco ni'ton, sëhuëñ natanahuë.

²⁸ Yosë nohuanton, ina pochin parisitárahuë. Naporahuaton, ya'ipi imaramasopita nosoroatënquëma', yonquiáranquëma'. Noya noya imacamaso' na'con nohuantërahuë. Nani tahuëri yonquiatënquëma' napion cancantërahuë. ²⁹ A'naquën co chiníquën cancantohuachinahuë', canta' ina pochin ninatanahuë. A'na piyapi anishacancantohuachinquëmara, nosororanquëma' ni'ton, ina no'huire pochin cancantërahuë. ³⁰ A'naquëns' na'con nonsapi. "Quiyaso' noya noyacoi," topi. Caso nípirinhue' co ina pochin nonahuë'. Co caora nanitërahuëso' sha'huichinquëma'. Na'con ma'sha onpotopirinacohuë', Yoséíchin achinicancaninco ahuanta'huaso marë'. ³¹ Yosë ni'sárinco, co nonpintaranquëmahue'. Inaso' Quisocristo pa'pin chachin, ya'ipiyari chinochina'. Ina ni'sárinco ni'ton, no'tequëñ nontaranquëma'. ³² Iráca Tamascoquë ya'huasoco, ninano hua'an yamaninco, copirno Aritasëri acorinso'. Tashinan pëiquë yapo'morinco ni'ton, sontaro'sa' a'parin. Nani tahuëri ninano ya'coana ni'sapi macainacoso marë'. ³³ Yamapirinacohuë', imapisopita catahuarinaco cha'ëca'huaso marë'. Inapa pairatopiquë huintana ya'huërin.

Ina quëran nantipiquë anohuaraimarinaco. Napotohuachinacora, cha'ërahuë. Co caora nanitopirahuë', Yosë catahuarinco, cha'ërahuë.

12

Paono inápaquë quënaninso'

¹ Co nohuantërahuë' a'napita nocana'huaso'. "Caso' noya noya piyapico," co taporahuë', pi'pian ina pochin sha'huichinquëma'. Iráca Yosë nohuanton, hua'narëso pochin ma'sha ni'nuhüe. Quisocristo chachin anitotérincoso'. ² Naporö' inápaquë Yosë ya'huérinquë chachin quëparincos. Nani shonca catapini pi'ipitarin quëparincoso'. Hua'yanëhuëichin a'na' pa'mara. Nonëhuëro'co chachin a'na' pa'maraco. Co caso' nitotërahuë'. Yosëíchin nitotërin. ³ Tëhuëñchachin pantarahuë. Hua'yanëhuëichin a'na' pa'mara. Nonëhuëro'co chachin a'na' pa'maraco. Co caso' nitotërahuë'. Yosëíchin nitotërin. ⁴ Yosë'pa' ya'huasoco, na'con natanpirahuë', co nanitërahuë' sha'huica'huaso'. Co Yosë nohuantërinhuë'. ⁵ Noya noya nininso' anitotérinco ni'ton, nocantochináchin cancantopirahuë', tananpitërahuë. Co caora nohuanto, chiníquën nanantërahuë'. Co caora nanitërahuë' noya nica'huaso', ténahuë. ⁶ "Na'con na'con nitotërahuë," itëranquëma' naporini, no'tequën nonchitëñquëmahuë', co nonpinchitëñquëmahuë'. Nipirinhue', co ina pochin nontëranquëmahuë'. Nani nohuitëramaco. A'chintohuatëñquëmara, natanamaco. Naporahuësopita ni'nama'. Ínaíchin

yonquiatoma', noya ni'co topirahuë'. Napoaton co aquëtë' sha'huitaranquëmahue'.

⁷ Yosë na'con na'con anitotérinco. Ina quëran ama a'napita nocana'huaso marëhuë' ina nohuanton, ma'sha onporahuë. Nahuan acoposha ohuanincoso pochin natanahuë. Co oshahuanaporahuë', Satanasë na'con aparisitérinco. ⁸ Ina marë' chiníquën Siniro nontërahuë. "Catahuaco ama parisichisohuë'" itërahuë. Cararo' ina pochin nontopirahuë'. ⁹ Siniro sha'huitérinco: "Ca nohuanto, ipora huanta' parisitapiranhuë', nosoroatënquën, na'con catahuanquën. Carinquën achinicancanaranquën noya ahuantamaso marë'. Co quëmaora nanitohuatanhue', na'con na'con catahuanquën. Ma'sona téranta' onpohuatan, co onporonta' pataranquënhue', itérinco. Napoaton co huachi sëtërahuë'. "Co caora nanitohuatërahuë', Quisocristo na'con na'con catahuarinco," ta'to, noya cancantërahuë. ¹⁰ Napoaton co chiníquën cancantopirahuë', co pa'yanahuë'. Pinopachinacora, co no'huitërahuë'. Ma'sha pahuantopirincohuë', co ina yonquirahuë'. Quisocristo imarahuëso marë' aparisitohuachinacora, ahuantërahuë. Sacai' nimirihuë', nónya cancantërahuë. "Co caora nanitohuatërahuë', na'con na'con catahuarinco," ta'to, chini chiníquën cancantërahuë.

Imapisopita yonquirinso'

¹¹ Nisha a'china'piro'sa' pa'yatërama' ni'ton, hua'yantérinso pochin nontëranquëma'. "Paono nónya a'chintérincoi," itërama' naporini, co ina

pochin canta' nonaca'huaso' ya'huë'itonhuë'. "Quiyaso' noya noyacoi," itopirinënquëmahuë', co ca quëran noya noyahue' inahuaso'. Co caora nanitaporahuë', Quisocristo catahuarinco ni'ton, noya ninahuë. ¹² Iráca isoro'paqué nípon, a'naya a'naya huayonaton, acorin nanamëñ a'chinacaiso marë'. Inapitaso' na'con catahuarin. Ina nohuanton, cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatopi. Nani ma'sha nanitapapi. Inapopi quëran acorinsopita nohuitërehua'. Canta' acorinco ni'ton, inapochachin catahuarinco. Canpitataquë ya'huapo, cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatërahuë. Aparisitopirinacohuë', ahuantato, a'chintëranquëma'. "Ma noyacha Yosëri catahuarin paya," ta'toma', imarama'. ¹³ A'naquënsó nípirinhuë' sha'huitërinënquëma'. "A'napita imapisopita noya noya ni'nin," itopirinënquëmahuë', ya'ipinquëma' napopináchin ni'nanquëma'. A'na parti a'chinpato, cosharo', coriqui, inapita ma'patërahuë capato, nanopica'huaso marë'. Canpitaíchin co ma'pachinanquëmahuë'. ¿Ina marë' no'huiramaco ti? No'huihuatamaco, jnaniantoco'!

¹⁴ Nani catoro' ni'conanquëma'. Iporaso' naquëranchin nicaponquëma' yapa'sarahuë. Cantonpatënquëma', co manta' ma'paaranquëmahuë'. Co ma'shanëma' nohuantërahuë'. Canpita noya noya imacamaso' nohuantërahuë. Hui'nahuëpita pochin ni'nanquëma'. Hui'nanpoa' co nocomarinfoahuë'. Canpoari catahuacaso' ya'huërin. ¹⁵ Napoaton co manta' ma'paranquëmahuë'. Noya cancantato, sacatarahuë cosharo' pa'ana'huaso marë'. Ina quëran parisitaporahuë',

a'chintaranquëma' noya imacamaso marë'. Carimaso' na'con na'con nosoropiranquëmahuë', canpitaso' co onpopinchin nosororamacoahuë' topirahuë'.

¹⁶ A'naquëonta' nonpinapirinaco. "Paono co ma'sha ma'papirinquëmahuë', nonpintatënquëma', canarin," itérinënquëma'. Co napopirahuë', napotérinënquëma'. ¹⁷ I'hua mini a'naquën a'papirahuë', co manta' ina quëran canarahuë'. ¹⁸ "Inta, quëmari ni'conique' iyaro'sa'," itahuato, Tito a'parahuë. Inaré' a'na iyayanta' a'parahuë. Cantonpachinquëma', co Tito nonpintérininquëmahuë'. Canta' ina pochachin cancantërahuë. Co pi'pisha téranta' canaraihuë'.

¹⁹ Co noya nicamacoiso marë' ninshitarainquëmahuë'. A'naquëma' nimara ina pochin yonquipiramahuë', co quiyaso naporaihuë'. Nosororainquëma' iyaro'sa'. Noya noya imacamaso marë' ninshitarainquëma'. Quisocristo imarai ni'ton, Yoséíchin yonquirai. Ina ni'sárincoi ni'ton, no'tequën ninshitarainquëma'.

²⁰ Canconpato, co noya ni'saranquëmahuë' nimara. Canpitanta' co noya ni'saramacoahuë' nimara. Napoaton sétato, yonquiáranquëma'. Ipora huanta' a'naquëma' nimara nino'huiarama', nia'pitarama', iquianan quëran ninontarama', nipinosarama', ninocanarama', nisha nisha yonquiarama' nimara, ténahuë yonquiato.

²¹ Iráca a'naquëma' co noyahue' yonquirama'. Monshihuana'ama', sanapirachin yonquirama'. Ipora huanta' a'naquëma' inapoarama' nimara. Co ina naniantohuatamahuë', canconpato, pa'pi sétarahuë. Carinquëma' a'chintëranquëmaso'

ni'ton, Yosë atapanarinco. Co oshanëma' a'pohuatamahuë', chiníquën asëtaramaco.

13

Piquëran pënëntérinso'

¹ Nani catoro' ni'conanquëma'. Iporaso' naquëranchin nicaponquëma' pa'sarahuë. Yosë quiricanën quëran sha'huitérinpoa'. "Ama topinan quëran ana'intocosohuë'. Natantacaso' ya'huérin. Cato' piyapihuë niper, cara piyapihuë niper, inachachin sha'huitohuachinpoa', naporo huarë' ana'intacaso' ya'huérin," topi. Napoaton pa'pato, ina pochin natantarahuë no'tequën nitota'huaso marë'. ² I'hua ni'compatenquëmara, pënënanquëma'. "Co oshanëma' naniantohuatamahuë', a'na huë'pato, no'tequën ana'intaranquëma huachi," itéranquëma'. Iporaso' co inatohua' ya'huëpirahuë', inachachin pënëantaranquëma'. Co i'hua oshahuaninsoachin yonquirahuë'. Ya'ipinquëma' pënënaranguëma'. ³ "Chiníquën nanantéranso' a'notocoit nitochii," itopiramacoahuë'. Pa'pato, no'tequën ana'intohuaténquëma', nitotarama'. "Quisocristori a'parin ni'ton, chiníquën nanantérin," tosarama'. Quisocristo co topinan quëran nontérinpoahuë'. Chiníquën nanantaton, ya'ipi nanitaparin. ⁴ Isoro'paqué niper, co aquëtë' chinirinhuë'. Coroséquë patanantopi. Chiminaponahuë', Tata Yosëri chiníquën nanantaton, ananpitaantarin. Quiyanta' Quisocristo pochin cancantatoi, co quiyaora chiniraihuë'. Ina acorincoi ni'ton, Yosë achinicancanincoi no'tequën pënëna'huainquëmaso marë'.

⁵ Canpitaso nimirinhuë' nitantiaco'. Canpitaora yonquinëma quëran yonquico'. A'naquëma' co cancanëma quëran huarë' imashatéraramahuë' nimara. Ya'ipi cancanëma quëran imapatama', Quisocristo ya'coancantérinquëma'. ¿Co ina nitotéraramahuë' ti? A'naquëmaso nimirinhuë' co tëhuëñchachin imamaranquëmahuë'.

⁶ Tëhuëñchachin imapatama', co topinan quëran a'chintérainquëmahuë', ténahuë. Ina quëran canpitanta' inachachin yonquiarama'. "Tëhuëñchachin Quisocristori acorin pënénainpoaso marë'," tosarama'. ⁷ Canpita marë' Yosë nontarai. "Catahuaquë' noyasáchin niina'," itërai. Co a'napita noya nicainacoiso marë naporaihuë'. Canpita noya noya imacamaso marë' naporai. A'napita co noyahuë' yonquirapipirinacoihuë', co ina yonquiraihuë'. ⁸ No'tën nanan natëcamaso marë' catahuardainquëma'. Co nohuantéruraihuë' nisha a'chinta'huainquëmaso'. ⁹ Co chiníquën nanantona'pi pochin nimiraihuë', co ina marë' sétéruraihuë'. Noya imapatama', nóya cancantarai. Ipora huanta' Yosë nontarai. "Catahuaquë", Sinioro, noya noya cancanchina", itërai. ¹⁰ Napoaton co inaquë ya'huaporahuë', ninshitaranquëma' pënëna'huanquëmaso marë'. Ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita nanianto-huatama', canconpato, co ana'inta'huanquëmaso' ya'huaponhuë'. Sinioro chachin chiníquën nanan quëtérinco catahua'huanquëmaso marë'. Co anishacancanta'huanquëmaso marë' napotaranquëmahuë'. Noya noya imacamaso marë' napotaranquëma'.

¹¹ Nani iyaro'sa' ninshiteranquëma'. Noya

cancantoco', tēnahuë. Ya'ipi cancanëma quëran Yosë imaco'. Pēnēnanquëmaso' noya natëtoma', niachinicancanco'. Napopináchin yonquico'. Noya nini'toma', ya'huëco'. Inapohuatama', Yosë catahuarinquëma'. Inasáchin nosoroatonpoa', catahuarinpoa' sano cancantacaso marë'.
12 Noya ninosoroatoma', imaramasopita capini nisë'quëco'. **13** Ya'ipi imapisopita isëquë ya'huëpiso', saludos a'patarinënquëma'.

14 Inaora nohuanton, Sinioro Quisocristo catahuainquëma'. Tata Yosë nosoro'inquëma'. Ispirito Santo chachin nani tahuëri noya ayonquiinquëma'. Nani huachi.

Paono

Yosë nanamë_n

New Testament in Chayahuita (PE:cbt:Chayahuita)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chayahuita

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chayahuita

cbt

Peru

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chayahuita

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

2b907844-bec1-5cc7-a0e4-401d867c40e7